

Влияние на третирането с хербициди върху добива на семена от фацелия

Катя Узунджалиева*, Мария Петрова

Институт по растителни генетични ресурси – гр. Садово

* E-mail: k_spassova@abv.bg

Резюме

През 2018 година в опитното поле на Институт по растителни генетични ресурси – Садово е изведен полски опит с фацелия (медоносно растение). Проучено е влиянието на три хербицида срещу едногодишни и многогодишни житни, и широколистни плевели. Изследването е проведено на опитна парцелка от 5 m², в две повторения, обща площ 10 m². Резултатът от опита показва, че единствено селективният хербицид Сиртаки КС, с активно вещество 360g/l кломазон не влияе върху вегетацията на фацелията и не оказва негативно влияние върху добива на семена.

Ключови думи: хербициди; фацелия; добив; семена

Effect of herbicide treatment on seed yield of the Phacelia.

Katia Uzundjalieva*, Maria Petrova

Institute of Plant Genetic Resources – Sadovo, Bulgaria

*E-mail: k_spassova@abv.bg

Citation

Uzudjalieva, K., & Petrova, M. (2019). Effect of herbicide treatment on seed yield of the Phacelia, *Rastenievadni nauki*, 56(3), 27-29 (Bg).

Abstract

In 2018 in the experimental field of the Institute of Plant Genetic Resources - Sadovo was carried out an experience with *Phacelia tanacetifolia* Benth (honey plant). There was studied the effectiveness against annual and perennial grass and broad-leaved weeds of three herbicides. The study was conducted on an experimental area of 5 m² in two repetitions; the total area was 10 m². The result of the experiment showed that only the herbicide Sertaki CS, a capsule suspension formulation containing 360g/l Clomazone had no negative effect of the growth and on seed yield of the Phacelia.

Keywords: herbicides; Phacelia; seed; yield

Фацелията (*Phacelia tanacetifolia* Benth.) е едногодишно тревисто, медоносно растение от семейство Водолистни (*Hydrophilaceae*). Тя притежава прости или разклонени стъбла, които са голи или овласени, достигащи на височина от 20 до 80 cm. Листата на фацелията са последователни, обикновено от просто до два пъти перестити. Цветовете са приседнали или на къси дръжки, събрани в охлювиден монохазий. Чашката

е съставена от 5 до 8, срастнали в основата си чашелистчета, без придатъци между дяловете, гъсто овласена. Венчето по форма е дисковидно до звънесто, като дяловете се припокриват. Тичинките са по-дълги от венчето, като в основата се наблюдават придатъци. Плодът е двугнезна кутийка с две до четири семена. Център на произход на фацелията е Северна Америка, но широко се култивира в Европа и Азия. В Бъл-

гария се отглежда на много ограничени площи (Yordanov, 1982; Bizhev et al., 2003).

Интересът към фацелията през последните години се увеличи, което провокира целта на настоящето изследване, която обхваща установяване на влиянието на третиран посев с хербициди върху добива на семена от фацелия.

МАТЕРИАЛ И МЕТОДИ

През месец април 2018 година в опитното поле на ИРГР „К. Малков” е заложен полски опит с един образец Фацелия (B8E0166), с произход България. Опитът е в две рандомизирани повторения, на обща площ от 10 m², с междуредово разстояние 12 cm и с посевна норма от 1 kg/da. Преди и след сеитба на културата не са използвани почвени хербициди. Изпитани са еднократно (по препоръка на производителя) три

хербицида – Сиртаки КС, Селект Супер 120 ЕК и Бисмарк КС, в доза 6 ml хербицид разтворен в 6 l вода. Третирането на посева е извършено при височина на растенията от 10 cm, преди настъпване на фаза бутонизация. Визуалната оценка по състоянието на посева се извършва след 14 дни. Установен е добивът на семена от фацелия от третираните с хербициди площи, преизчислен за единица площ – kg/da.

РЕЗУЛТАТИ И ОБСЪЖДАНЕ

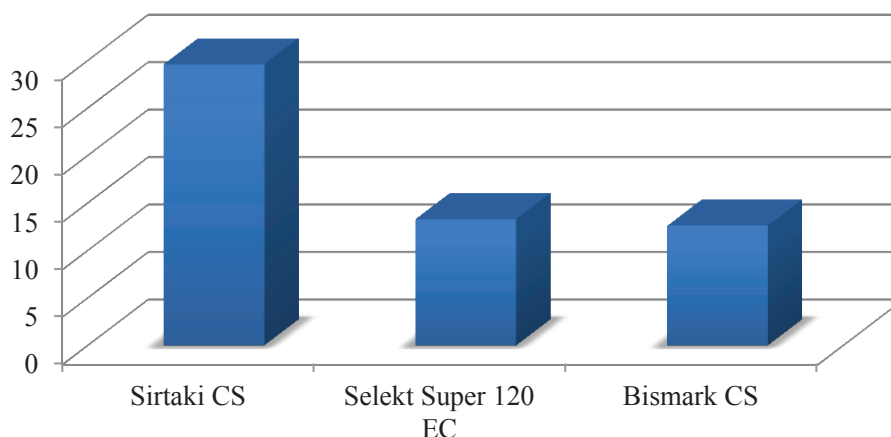
В Таблица 1 и Фигура 1 е представен добивът на семена от фацелията (*Phacelia tanacetifolia* Benth.), изразен в kg/da. Установено е, че при третиране на посева със Сиртаки КС, средният добив семена е 29.6 kg/da. Растенията от културата не са засегнати и достигат нормална височина в границите от 50 cm до 65 cm. Добивът

Таблица 1. Добив на семена от *Phacelia tanacetifolia*, kg/da

Table 1. Seed yield of *Phacelia tanacetifolia*, kg/da

Хербициди/ Herbicides	I повторение/ I repetition	II повторение/ II repetition	Средно/ Average
Сиртаки КС/ Sirtaki CS	29.4	29.8	29.6
Селект Супер 120 ЕК/ Selekt Super 120 EC	13.6	13.0	13.3
Бисмарк КС/ Bismark CS	12.4	12.8	12.6

Добив на семена от *Phacelia tanacetifolia* kg/da
Seed yield of *Phacelia tanacetifolia* kg/da

от третираните с останалите два хербицида (Селект Супер 120 ЕК и Бисмарк КС) е с много малка разлика и не надвишава 13.3 kg/da. Поради високото заплевеляване от едногодишни и многогодишни житни, и широколистни плевели, растенията от фацелия са с потиснат растеж и се характеризират с височина в границите от 15 cm до 20 cm.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

При високо заплевеляване на посев от фацелия от едногодишни и многогодишни житни и широколистни плевели, без да се внасят хербициди преди и след сеитба, се препоръчва използване на селективния хербицид Сиртаки КС с активно вещество 360g/l кломазон, в доза 15 ml/15 l вода за да.

Изучаването на дивите родственици на културните растения, като в настоящето изследване обект е фацелията е важен приоритет в научната дейност по опазване и управление на растителните генетични ресурси с произход България. Българските материали са от особено значение за подобрителната работа с фацелията, тъй като притежават агро-биологични характеристики, съответстващи на прилаганите у нас земеделски практики и природно-климатични условия.

ЛИТЕРАТУРА

- Bizhev, B., Ganchev, A., & Tsonev, D.** (2003). *Honey plants*. Enyovche, Sofia (Bg).
- Yordanov, D.** (1982). *Flora of Republic of Bulgaria*. Bulgarian Academy of Sciences, Sofia (Bg).